

Erik Satie

GYMNOPIÉDIES GNOSSIENNES

Pentru Pian solo

©2019. Toate drepturile rezervate.
Copierea, chiar și parțială, se poate efectua exclusiv
cu acordul scris al Editurii Muzicale GRAFOART®.

Ilustrația copertei: **Erik Satie** (detaliu)
Autor: Donald Sheridan
Cronologia: 2015
Tehnica: ulei pe pânză
Sursa: @sheridan-portraits.fr.

În elaborarea prezentei ediții s-au utilizat lucrări aflate în domeniul public
Sursa : imslp.org.

I S M N: 979-0-69492-016-6

EDITURA MUZICALĂ GRAFOART®
București, str. Brașov nr. 20

LIBRĂRIA MUZICALĂ *George Enescu*
București, piața Sfinții Voievozi nr. 1

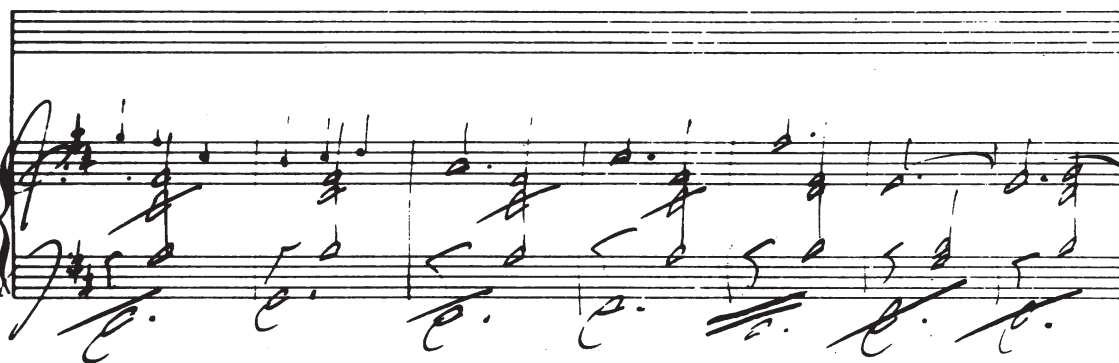
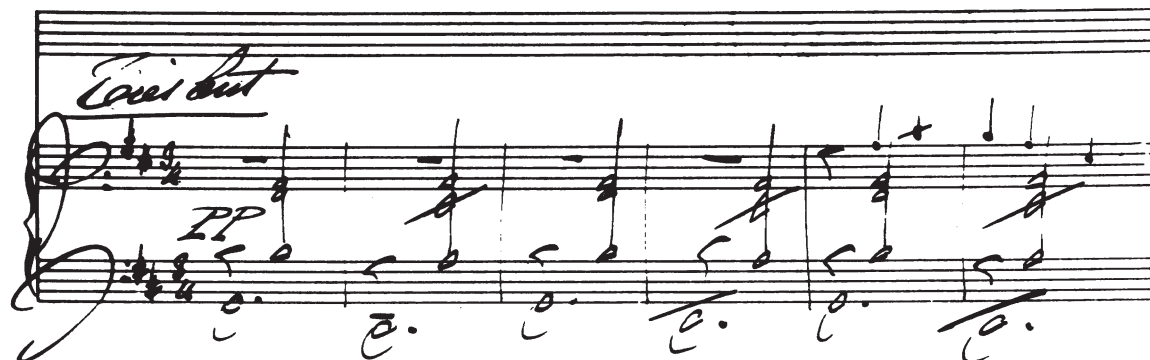
TEL.: 0747 236 278 (07-GRAFOART); 021 315 07 12
E-MAIL: **GRAFOART1991@GMAIL.COM**
COMENZI ON-LINE: **WWW.LIBRARIAMUZICALA.RO**

CUPRINS

Prefața	5
1 ^{ere} Gymnopédie	6
2 ^{ème} Gymnopédie	10
3 ^{ème} Gymnopédie	13
1 ^{ere} Gnossienne	16
2 ^{ème} Gnossienne	18
3 ^{ème} Gnossienne	20
4 ^{ème} Gnossienne	22
5 ^{ème} Gnossienne	24
6 ^{ème} Gnossienne	26

1re GYMNOPÉDIE

Erik Satie
1re Gymnopedie

ALFRED SATIE
FRANÇOIS MUSSET
M. de la Mairie, Paris

Prefața

Éric-Alfred-Leslie Satie, cunoscut sub numele de Erik Satie, cu care își semna lucrările, s-a născut în 17 mai 1866 la Honfleur, mama sa fiind de origine scoțiană, iar tatăl său normand. În 1870 se mută împreună cu familia la Paris. După moartea mamei în 1872 este trimis cu fratele său mai mic, Conrad, să locuiască la bunicii paterni.

La primele lecții de muzică de la organistul din localitate. Odată cu moartea bunicii în 1878, Erik și Conrad se întorc în Paris la tatăl lor care se recăsătorise cu o profesoară de pian. Se convertește la catolicism apoi intră la Conservator în 1879. Considerat fără talent de către profesorii săi, este exclus pentru doi ani și jumătate, iar apoi readmis în 1885. Nereușind să creeze o impresie mai bună profesorilor săi, se hotărăște să se înroleze în infanterie, dar renunță după scurt timp. În 1887 se stabilește la Montmartre. În această perioadă începe o lungă prietenie cu mai mulți poeți, printre care Stéphane Mallarmé, Paul Verlaine sau poetul romantic Patrice Contamine. Tatăl lui îi publică primele compoziții.

În 1890 se mută pe strada Cortot nr. 6, Montmartre, și frecventează cabaretul *Chat noir* unde îl întâlnește pe Claude Debussy. În 1881 se alătură „Ordinului cabalistic al Rozei Cruce”, fondat de „Sâr” Joséphin Péladan și Stanislas de Guaita. În calitate de compozitor și capelmaistru scrie muzica de scenă pentru *Le Fils des étoiles* (Fiul stelelor, 1881), o dramă de Péladan, *Trois Sonneries de la Rose+Croix* (Trei Sonerii ale Rozei-Cruce, 1891-1892) și *Prélude de La Porte héroïque que* (Preludiul porții eroice a cerului, 1894). Urmându-și înclinația spre misticism, pune bazele unei biserici - *Église métropolitaine d'art de Jésus-Conducteur* - al cărei singur adept, trezorier, mare preot și redactor al buletinului parohial este el.

În 1893 începe o relație cu pictorița Suzanne Valadon. Îi compune *Danses Gothiques* (Dansuri gotice), iar ea îi face portretul. Se despart șase luni mai târziu. Sfâșiat de durere, Satie compune *Vexations* (Vexații), muzică de meditație, care, conform notelor sale, trebuie să repete de 840 de ori o scurtă melodie. În același an îl cunoaște pe Maurice Ravel.

În 1895 moștenește o sumă de bani care îi va permite să-și tipărească mai multe scrieri și să-și schimbe vestimentația, abandonând stilul preoțesc în favoarea catifelei. În 1896, terminându-i-se resursele, este obligat să se mute într-o locuință mai ieftină, mai întâi într-o cameră pe strada Cortot, apoi, doi ani mai târziu, în 1897, la Arcueil.

La 39 de ani se înscrie la *Schola Cantorum* a lui Vincent d'Indy pentru a studia contrapunctul clasic cu Albert Roussel. În 1915 îl cunoaște pe Jean Cocteau alături de care începe să lucreze începând cu 1916. Mai cunoaște și alți cubiști, prin intermediul lui Picasso, cu care va lucra la proiecte ce nu se vor realiza.

Împreună cu Georges Auric, Louis Durey, Arthur Honegger și Germaine Tailleferre, cărora li se vor alătura Francis Poulenc și Darius Milhaud formează „Grupul celor șase”, din care se va retrage în 1918 fără nicio explicație. În 1919, menține legătura cu Tristan Tzara care îi prezintă alți dadaiști, cum ar fi Francis Picabia, André Derain, Marcel Duchamp, Man Ray. În primele luni ale anului 1922, este de partea lui Tzara în disputa dintre acesta și André Breton, referitor la adevărata natură a artei avangardiste, Erik reușind să mențină relații amicale în ambele tabere.

Pe 1 iulie 1925 moare la Paris. O placă cu numele său a fost așezată pe casele din Montmartre și din Arcueil. Casa din Honfleur, devenită muzeu, se poate vizita. În timpul vieții, Satie a avut parte de o modestă recunoaștere publică. Maurice Ravel a interpretat trei piese de pian într-un concert în 1911, ulterior spunând câteva lucruri foarte bune despre muzica sa, iar Debussy a orchestrat și a dirijat două dintre *Gymnopédies*.

Cele trei *Gymnopédies* sunt exemple ale înclinației lui Satie de a scrie grupuri de trei piese. Deși există diferențe subtile între ele, cele trei sunt atât de similare, încât ele par a fi perspective diferite ale aceleiași idei. Numele, inventat de Satie, a fost aparent menit să indice dansurile ceremoniale efectuate de tineri la festivalurile religioase din Grecia antică. În fiecare, o delicată, pură linie melodică arcuiește cu grație pe o structură de acorduri care, într-o armonie modală, dă o impresie de simplitate arhaică. Frazele muzicale au lungimi diferite, fiind prelungite cu repetiții și contraste mici, iar efectul general este auster și rece.

Gnossiennes au fost scrise doi ani mai târziu decât *Gymnopédies*, după ce Satie a ascultat muzică orientală la Expoziția de la Paris din 1889. Ele reprezintă un nou pas în dezvoltarea compozitorului. La fel ca precedentele *Ogives*, aceste piese sunt scrise fără măsură (o caracteristică a unei mari părți a muzicii lui Satie), dar spre deosebire de *Ogives*, care sunt precum cântul gregorian în metrică neregulată, *Gnossiennes* sunt regulate și ar putea fi cu ușurință încadrate în măsuri, fiecare notă întreagă din bas ar putea fi o măsură.

Numele acestor piese, o altă invenție a lui Satie, a fost aparent menit să indice scene din viața din Knossos sau Gnossos, orașul antic de pe insula Creta unde se spunea că legendarul rege Minos pastrează Minotaurul într-un labirint.

Ediția de față a *Gymnopédies* se bazează pe manuscrisul autograf, dar și pe ediția princeps, între ele fiind diferențe minore. Piesele pe care Satie le-a numit *Gnossiennes* sunt derivate din ediția Rouart Lerolle din 1913 corectată de autor. Digația și pedalizarea nu aparțin autorului, fiind sugerate în special pentru studiul începătorilor.

1re GYMNOPIEDIE

Lent et douloureux

The musical score is written for piano and consists of three systems of music. The key signature is two sharps (F# and C#), and the time signature is 3/4. The tempo and mood are indicated as "Lent et douloureux".

First System (Measures 1-5): The piece begins with a piano (*pp*) dynamic. The right hand features a series of chords, while the left hand plays a simple bass line. A bracket labeled "(una corda)" spans measures 1 through 5. The system concludes with a *pp* dynamic marking and a hairpin indicating a gradual increase in volume.

Second System (Measures 6-10): This system starts with a forte (*f*) dynamic. The right hand has a melodic line with a slur over measures 6-8. The left hand continues with a bass line. A bracket labeled "(una corda)" spans measures 9 and 10. The system ends with a hairpin indicating a gradual decrease in volume.

Third System (Measures 11-15): This system begins with a piano (*pp*) dynamic. The right hand has a melodic line with a slur over measures 11-13. The left hand continues with a bass line. A bracket labeled "(tre corde)" spans measures 14 and 15. The system ends with a hairpin indicating a gradual decrease in volume.

à CONRAD SATIE

2ème GYMNOPÉDIE

Lent et triste

The musical score is written for piano in 3/4 time, marked "Lent et triste". It consists of three systems of music, each with a treble and bass staff joined by a brace. Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes. Pedaling instructions are given as *(una corda)*, *(Ped. simile)*, and *(tre corde)*. Dynamics include *pp* (pianissimo), *p* (piano), and *f* (forte). The first system (measures 1-5) begins with *pp* and a *(una corda)* instruction. The second system (measures 6-11) includes a *(Ped. simile)* instruction. The third system (measures 12-17) features a *f* dynamic and a *(tre corde)* instruction. The score concludes with a fermata over the final measure.